

הצפי לשנה הקרובה

written by דוד מ' וינברג | 05.01.2025

הסכנות בחיזוי התפתחויות פוליטיות ודיפלומטיות ידועות היטב, בייחוד במזרח התיכון. אירועי "ברבור שחור" נראים כדבר שבשגרה, כלומר אירועים שהם בלתי סבירים מאוד, קשים לחיזוי, ובסופו של דבר יש להם השלכות דרסטיות [1] כמו מתקפת חמאס ב-7 באוקטובר.

במאמר כדור הבודלח שלי מראשית 2022 אכן חיזיתי קרבות קשים. "ישראל צפויה לנהל השנה מלחמה רבת-פנים נגד שלוחי הטרור של איראן באזור [2] חיזבאללה, חמאס והג'יהאד האסלאמי [3] באופן עוקב או בו-זמני. מבצע צה"ל בהיקף מלא להחלשת יכולות האויב בלבנון ובעזה הוא רק שאלה של זמן, וזה צריך להיעשות לפני תקיפה ישירה על איראן."

הבשורה הטובה היא שהנשיא דונלד טראמפ חוזר לבית הלבן בעוד שבועיים, ויש סיבה להאמין שהוא ייתן לישראל מרחב תמרון, כלומר הזדמנות לחסל את החמאס באופן מכריע, ואת הגיבוי האמריקאי הנדרש כדי להחליש במידה ניכרת את איראן.

זה כולל שחרור ישראל מהנטל של אספקת "סיוע הומניטרי" לאויב בעזה בזמן מלחמה (כפי שהנשיא היוצא ביידן התעקש באופן לא הגיוני, דבר שרק שמר על שלטון החמאס), ואספקת תחמושת מסיבית לישראל הנדרשת להשמדת המתקנים הגרעיניים של איראן.

אכן, זו השנה (אפילו העונה, חורף-אביב, כלומר עכשיו) להתמודד עם איראן, כשהיא בשפל ולפני שהיא הופכת לגרעינית באופן מלא. שלוחיה של איראן בגבולות ישראל חוסלו ברובם (ראה להלן) וטהרן נושלה ממערכות ההגנה האווירית הרוסיים שלה. הנשיא טראמפ יכול, וכנראה יפעל, להחליש עוד יותר את איראן עם "סנקציות מקסימליות" מחודשות.

אינני מאמין שראש הממשלה נתניהו יוותר על ההזדמנות ההיסטורית להשלים את המסע שלו בן 25 השנים נגד ההגמוניה האיראנית ללא מכה מכרעת על איראן, שעשויה גם להוביל לשינוי משטר מבורך במדינה זו.

בקצרה, יש הזדמנות בהישג יד לשנות באופן דרמטי את הארכיטקטורה האסטרטגית האזורית מעבר למכה שכבר ניתנה ל"קשת השיעית" של איראן נגד ישראל.

מלחמת לבנון השלישית הסתיימה למעשה, מלחמה שכה פחדנו ממנה, כשחיזבאללה איבד את רוב הטיילים הכבדים שלו ואת ההנהגה הפוליטית-צבאית שלו, כולל המנהיג הכול-יכול הוותיק שלו. (חיזיתי את נפילתם של חסן נסראללה ויחיא סינוואר. ב-2022 כתבתי ש"יחיא סינוואר ילך בדרכו של צאלח אל-עארורי ויגלה שאין בתולות שמחכות לו בעולם הבא. חסן נסראללה יקבל הזדמנות לגלות גילוי דומה.")

גם בשאר אסד נדחק מהשלטון, נמלט כמו עכבר על חיוו מסוריה לרוסיה. האם עבד אל-מאלכ

אל-חות'י בתימן ואבו מוחמד אל-ג'ולאני בסוריה יהיו הבאים בתור?

הרודן הטורקי רג'פ טאיפ ארדואן ידרוש תשומת לב רבה במהלך השנה הקרובה, מה שאומר שמישהו יצטרך להתמודד עם השאיפות ההגמוניות בסגנון עות'מאני והנטיות האכזריות שלו. הוא כבר כבש רצועה בצפון סוריה; הוא מבקש להשתלט על המדינה כולה (דרך אל-ג'ולאני) ולאיים על ישראל משם; והוא מתכוון לבצע רצח עם אמיתי נגד הכוחות הכורדיים והאזרחים הכורדים [2] לא רצח העם המדומה שבו ארדואן מאשים את ישראל [2] אלא אם טאיפ יעצר על ידי טראמפ.

כפי שחזיתי, הסכמי השלום החדשים של ישראל עם איחוד האמירויות, בחריין ומרוקו החזיקו מעמד, למרות חוסר ההתלהבות של ממשל ביידן מהסכמי אברהם ולמרות העימותים בעזה ובלבנון. זו השנה שבה יושג הסכם משולש בין ארה"ב-סעודיה-ישראל. הסכם זה נמצא בסדר העדיפויות של טראמפ, והוא בהישג יד.

ישראל תצטרך "לבלוע כמה צפרדעים" כדי לאפשר זאת, כמו הסכמה למכירת מטוסי F-35 לסעודיה ולתוכנית גרעין אזרחית סעודית בגיבוי אמריקאי. נתניהו עשוי גם להיאלץ למלמל משהו על "מתווה" לעצמאות פלסטינית בעתיד הרחוק, אף על פי שלא הוא ולא הסעודים מאמינים שזה אפשרי או הגיוני.

עבור טראמפ הכול הוא שאלה של מסחר, תן וקח, ולכן הוא יצפה מישראל לשתף פעולה בנוגע להסכם סעודי בקווים אלה. אם ישראל תעשה זאת, היא תהיה בעמדה טובה לקבל תמורה מטרמפ בהמשך בנושאים הקרובים יותר לבית, החל מהחלת ריבונות ישראלית בחלקים מיהודה ושומרון ועד להדיפת ארגונים בינלאומיים עוינים שמתנכלים לישראל.

המאמינים באמריקה חזקה, ובברית ארה"ב-ישראל חזקה אף יותר, יכולים רק להתרגש מהמינויים של טראמפ לתפקידי מפתח בממשל בתחומי ההגנה (פיט הגסט), ביטחון לאומי (מייקל וולץ, ג'ון רטקליף) ויחסי חוץ (מרקו רוביו, אליז סטפניק ומייק האקבי). אבל זכרו: הסיכוי שאנשים אלה ישרתו ארבע שנים מלאות לצד טראמפ הוא קלוש.

בקדנציה הראשונה שלו פיטר טראמפ את השרים והיועצים הבכירים בתדירות גבוהה. זוכרים את ה.ר. מקמסטר, ג'יימס מאטיס, ג'ון בולטון, מייקל פליין ורקס טילרסון? רק מייק פומפאו החזיק מעמד קדנציה מלאה (תחילה כראש ה-CIA ואז כמזכיר המדינה), ולצערנו הוא לא קיבל תפקיד בכיר בממשל החדש.

עדיין בזירה הבינלאומית, אני מקווה שזו תהיה השנה שבה מזכ"ל האו"ם אנטוניו גוטרש והאפיפיור פרנציסקוס יפרשו מוקדם. שניהם עברו למחנה האנטי-ישראלי הקיצוני עם סדרת הערות מתלהמות. האין זה נחמד שהקונגרס היהודי העולמי והקונגרס היהודי האירופי העניקו לדמויות הלא-ידידותיות הללו את הפרסים הגבוהים ביותר שלהם ב-2020 וב-2022?

חזרה הביתה לישראל. בשנה שעברה חזיתי שישראל תצטרך להגדיל את תקציב הביטחון שלה

מ-60 ל-90 מיליארד שקל (מ-16 ל-25 מיליארד דולר), כאשר חלקים גדולים מיועדים לשנה שלמה של לחימה בעזה ובלבנון, תקופות ארוכות של שירות מילואים, שיקום חיילים פצועים, ייצור ואגירה מסיביים של תחמושת, ותכנון תקיפה צבאית באיראן.

ובכן, מזמן עברנו את המסגרת הזו. תקציב הביטחון זינק בשנה שעברה ל-190 מיליארד שקל (לא כולל תמיכה בישראלים שנעקרו מהנגב ומהגליל), וב-2025 יעמוד התקציב כנראה על 150 מיליארד שקל (כולל חבילת הביטחון האמריקאית השנתית).

וזה עוד לפני שוועדת נגל תכה בנו החודש עם המלצותיה לארגון מחדש של הקצאות ביטחוניות לעשור הבא. הוועדה תתעקש שישראל תגדיל את ההוצאה על ביטחון מ-5 ל-7.5 אחוזים מהתל"ג, מה שאומר עשרות מיליארדי שקלים נוספים.

אלה מאיתנו שסיימו בשבוע שעבר שמונה ימים של חנוכה עם אמירת תפילת "על הניסים", יכולים להתחיל השבוע לומר תפילת "על המיסים" לעזרה בהתמודדות עם המיסים החדשים העצומים שבוודאי יהיו נטל עלינו בשנים הבאות.

היה נחמד להאמין שהטראומה והסבל של 15 החודשים האחרונים תזעזע את הקהילה החרדית ותדחף אותה קדימה לשירות לאומי, אבל לא. זה לא קרה במידה משמעותית, וגם לא יקרה. זקני השבט החרדי (שהם תלמידי חכמים בני 90+ הנעולים במסגרת אידאולוגית מוטעית שלימוד התורה שלהם מהווה עליונות רוחנית החשובה יותר מכול) אינם מסוגלים להסתגל למציאות ולצרכים של המדינה היהודית.

אינני רואה פתרון לסוגיה כואבת זו, לא משנה איזה חוק גיוס/פטור משירות יעבור בכנסת הזו או הבאה; לא משנה אילו סנקציות יוטלו על משפחות ומוסדות חרדיים. זו טרגדיה היסטורית גדולה שיש לה פוטנציאל להפיל את מדינת ישראל המודרנית, לא פחות, בשמיים ובארץ.

אינני מבטל את שלל המאמצים המרשימים לשלב גברים ונשים חרדים מבוגרים יותר במסגרות צבאיות רכות ובשירות לאומי, אבל זה אינו נוגע בצורך הדחוף לגיוס בהיקף נרחב לצבא הלוחם של גברים חרדים בני 1824.

אם יש תקווה לישראל, לדעתי היא באה מחיילי צה"ל האמיצים ומשפחותיהם, ומפעילים חברתיים ומתנדבים, שהם הגיבורים האמיתיים של 15 חודשי המלחמה האחרונים.

אני מקווה ומתפלל שבהמשך הדרך ² נניח, בבחירות 2028 ³ הם יצטרפו לזירה הציבורית ויתמודדו על הנהגת המדינה עם חזון של התחדשות ישראלית ותחייה לאומית. הם ההוכחה שהחברה הישראלית ברובה חזקה ונחושה.

פורסם באתר ערוץ 7, בתאריך 06.01.2025.

הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.